

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ข้อค้นพบต่างๆ จะนำไปสู่การวางแผนหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร และการออกแบบโครงสร้างพื้นฐานของหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

สามารถแสดงเป็นกรอบความคิดการวิจัยได้ดังภาพที่ 2

(1)

การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร และการ ออกแบบ โครงสร้างพื้นฐานของหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการ การท่องเที่ยว ดำเนินการดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร

1. นโยบายการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโท และความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว
2. คุณลักษณะของผู้สำเร็จทางการศึกษาในระดับ ปริญญาโทที่พึงประสงค์ สาขาวิชาการจัดการ การท่องเที่ยว
3. แนว โน้มกรอบทิศทางของหลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ การท่องเที่ยว
4. ลักษณะ โครงสร้างหลักสูตรตามเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องและแนวโน้มเนื้อหาสาระ ในสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานของหลักสูตรสาขา วิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ใช้ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและข้อ มูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรข้างต้น จัดทำเป็นเอกสาร โครงสร้างพื้นฐานของหลักสูตร เพื่อนำเสนอร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร และมาตรฐานการศึกษาในชั้นพัฒนาหลักสูตร โดยใช้หลักการความคิดร่วมกัน

(2)

การพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการ การท่องเที่ยว ประกอบด้วย

1. ชื่อหลักสูตร
2. ชื่อปริญญา
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ
4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
5. กำหนดการเปิดสอน
6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
7. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา
8. ระบบการศึกษา
9. ระยะเวลาการศึกษา
10. การวัดผลและสำเร็จการศึกษา
11. อาจารย์ผู้สอน
12. จำนวนนักศึกษา
13. สถานที่และอุปกรณ์การสอน
14. ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้า
15. งบประมาณ
16. หลักสูตร
 - 16.1 จำนวนหน่วยกิตรวม
 - 16.2 โครงสร้างของหลักสูตร
 - 16.3 รายวิชา
 - 16.4 แผนการศึกษา
 - 16.5 การจัดการเรียนการสอน
 - 16.6 สังเขปรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

(3)

การประเมินคุณภาพหลักสูตร

ภาพที่ 2 กรอบความคิดการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและออกแบบโครงสร้างพื้นฐาน ของหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ในขั้นตอนนี้ได้แบ่งงานออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

1. การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร
2. การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานของหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร

ในขั้นตอนนี้ได้แบ่งงานออกเป็น 3 หัวข้อย่อย ดังนี้

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน
2. การสุ่มตัวอย่าง
3. กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน

จากความสำคัญของปัญหาและการทบทวนวรรณกรรมได้ข้อสรุปว่า การพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เพื่อให้สอดคล้องกับปณิธานและนโยบายการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ ตลอดจนตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศชาตินั้น เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายข้างต้น จึงได้วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) นโยบายการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโทและความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว (2) คุณลักษณะของผู้สำเร็จทางการศึกษาในระดับปริญญาโทที่พึงประสงค์ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว (3) แนวโน้มกรอบทิศทางของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว และ (4) ลักษณะโครงสร้างหลักสูตรตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและแนวโน้มเนื้อหาสาระในสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ในส่วนของวิธีการรวบรวมข้อมูลในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้านตามข้างต้นได้กำหนดแหล่งข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงชนิดของข้อมูล แหล่งข้อมูล และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ชนิดข้อมูล	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ
1. นโยบายการพัฒนาหลักสูตร ระดับปริญญาโท และความคิดเห็น ต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว	- เอกสารเกี่ยวกับนโยบาย การพัฒนามหาวิทยาลัย - ผู้บริหารมหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต	- การค้นคว้าเอกสาร - แบบสัมภาษณ์
2. คุณลักษณะของผู้สำเร็จทาง การศึกษาในระดับปริญญาโท ที่พึงประสงค์ สาขาวิชาการจัดการ การท่องเที่ยว	- เอกสารเกี่ยวกับนโยบาย การพัฒนามหาวิทยาลัย - ผู้บริหารมหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต - ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมไทยธุรกิจ การท่องเที่ยว สภาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - ผู้ประกอบการธุรกิจ การท่องเที่ยว - ผู้สอนและบัณฑิตสาขาวิชา ธุรกิจการโรงแรม และ การท่องเที่ยว มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต	- การค้นคว้าเอกสาร - แบบสัมภาษณ์ - แบบสำรวจความคิดเห็นด้าน คุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาที่พึงประสงค์ สาขาวิชาการจัดการ การท่องเที่ยว " "
3. แนวโน้มกรอบทิศทางของ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว	- เอกสารเกี่ยวกับแนวโน้ม การพัฒนาหลักสูตรระดับ ปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ การท่องเที่ยว - ผู้บริหารมหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต	- การค้นคว้าเอกสาร - แบบสัมภาษณ์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชนิดข้อมูล	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ
3. (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว - ผู้สอนและบัณฑิตสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบสำรวจความคิดเห็นด้านแนวโน้มกรอบทิศทางของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว - แบบสำรวจความคิดเห็นด้านแนวโน้มกรอบทิศทางของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว "
4. ลักษณะโครงสร้างหลักสูตรตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและแนวโน้มเนื้อหาสาระในสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารเกี่ยวกับแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยว - ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 - ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 - ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต - ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว - ผู้สอนและบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 	<ul style="list-style-type: none"> - การค้นคว้าเอกสาร - การค้นคว้าเอกสาร - การค้นคว้าเอกสาร - แบบสัมภาษณ์ - แบบสำรวจความคิดเห็นด้านลักษณะโครงสร้างหลักสูตรตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและแนวโน้มเนื้อหาสาระในสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว " "

จากตารางที่ 2 ข้างต้น แหล่งข้อมูลประกอบไปด้วย แหล่งข้อมูลด้านเอกสารต่างๆ และ แหล่งข้อมูลด้านบุคลากร อีกส่วนหนึ่งซึ่งทำให้ต้องใช้ข้อมูลเป็นสองลักษณะ คือ การค้นคว้า เอกสาร และการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรในส่วนต่างๆ

ส่วนแรก การค้นคว้าเอกสารประกอบด้วยแหล่งข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
2. เอกสารเกี่ยวกับแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยว
3. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548
4. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์หลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548

ส่วนที่สอง การสัมภาษณ์และการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากร ประกอบไปด้วย แหล่งข้อมูลของบุคลากรในส่วนต่างๆ ที่เป็นกลุ่มประชากรในการสำรวจความคิดเห็นทั้งหมด 4 กลุ่ม

1. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนา รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย คณบดีคณะศิลปศาสตร์ หัวหน้าสาขาวิชาธุรกิจ การโรงแรมและการท่องเที่ยว จำนวน 6 คน

2. ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย

- 2.1 หน่วยงานของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้แก่ ผู้แทนสำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยวและผู้แทนสำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำนวน 6 คน

2.2 หน่วยงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แก่ ผู้แทนกองวิชาการ
กองพัฒนาการตลาดในประเทศ กองพัฒนาการตลาดต่างประเทศ จำนวน 9 คน

2.3 หน่วยงานของสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว ได้แก่ นายกสมาคม รองนายก
สมาคม กรรมการสมาคม จำนวน 5 คน

2.4 หน่วยงานของสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แก่ นายกสภา
กรรมการสภา จำนวน 6 คน

3. ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้จัดการบริษัทนำเที่ยวที่จดทะเบียนถูกต้อง
ตามกฎหมายและมีชื่อเสียง จำนวน 56 คน

4. ผู้สอนและบัณฑิตในสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัย
เกษมบัณฑิต แบ่งเป็นผู้สอน 7 คน และบัณฑิต 102 คน

การสร้างแบบสัมภาษณ์

จากความต้องการการสัมภาษณ์คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ผู้วิจัยได้ออกแบบ
สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการเก็บข้อมูล ออกเป็น 1 ชุด ตามประเด็นดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. นโยบายการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโทและความคิดเห็นต่อหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว
3. คุณลักษณะของผู้สำเร็จทางการศึกษาในระดับปริญญาโทที่พึงประสงค์ สาขาวิชา
การจัดการการท่องเที่ยว
4. แนวโน้มกรอบทิศทางของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
การท่องเที่ยว

5. ลักษณะโครงสร้างหลักสูตรตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและแนวโน้มเนื้อหาสาระในสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

การสร้างแบบสำรวจความคิดเห็น

จากความต้องการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ออกแบบสำรวจความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลดังกล่าว ตามลักษณะของบุคลากรทั้ง 4 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น ตามประเด็นดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. คุณลักษณะของผู้สำเร็จทางการศึกษาในระดับปริญญาโทที่พึงประสงค์ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว
3. แนวโน้มกรอบทิศทางของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว
4. ลักษณะโครงสร้างหลักสูตรตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและแนวโน้มเนื้อหาสาระในสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

เครื่องมือทั้งสองชนิด ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและนำไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขข้อความที่ใช้ให้สมบูรณ์ ครอบคลุมข้อมูลและเนื้อหาที่ต้องการ เพื่อนำมาใช้เก็บข้อมูลได้

การสุ่มตัวอย่าง

จากลักษณะของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) สำหรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้และเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงประชากรเป้าหมาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ และเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ
1. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย และพัฒนา รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย คณบดีคณะศิลปศาสตร์ หัวหน้า สาขาวิชาธุรกิจ การโรงแรมและการท่องเที่ยว (6 คน)	- แบบสัมภาษณ์
2. ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย	หน่วยงานของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้แทนสำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว ผู้แทนสำนักแบบสำรวจความคิดเห็น ทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (6 คน) หน่วยงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แก่ ผู้แทนกองวิชาการ กองพัฒนาการตลาดในประเทศ กองพัฒนาการตลาดต่างประเทศ (9 คน) หน่วยงานของสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว ได้แก่ นายกสมาคม รองนายกสมาคม กรรมการสมาคม (5 คน) หน่วยงานของสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แก่ นายกสภา กรรมการสภา (6 คน)	- แบบสำรวจความคิดเห็น
3. ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว	ผู้จัดการบริษัทนำเที่ยวที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายและมีชื่อเสียง (56 บริษัท/คน)	- แบบสำรวจความคิดเห็น
4. ผู้สอนและบัณฑิตในสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	ผู้สอนและบัณฑิตในสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต (ผู้สอน 7 คน/บัณฑิต 102 คน)	- แบบสำรวจความคิดเห็น

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้กำหนดกลุ่มประชากรและจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มประชากร รวมทั้งเครื่องมือที่นำมาใช้ในการเก็บข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานของหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ในขั้นตอนการออกแบบโครงสร้างพื้นฐานของหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ผู้วิจัยนำผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว มาออกแบบโครงสร้างพื้นฐานของหลักสูตรแล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ รับข้อเสนอแนะ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขให้ได้โครงสร้างพื้นฐานของหลักสูตรที่เหมาะสมในการนำไปใช้ในขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 5 คน ที่แต่งตั้งโดยคำสั่งมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ที่ 120/2548 ซึ่งประกอบไปด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อธิชัยกุล	ประธานคณะกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชนารถ รัตนสูงศักดิ์ชัย	กรรมการ
3. อาจารย์ ดร.สุเทพ เดชะชีพ	กรรมการ
4. อาจารย์เกิดศิริ ทองศิริ	กรรมการ
5. อาจารย์เฉลิมเกียรติ เฟื่องแก้ว	กรรมการและเลขานุการ

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ในขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- นำข้อสรุปจากขั้นตอนที่ 1 ที่ได้จากการออกแบบโครงสร้างพื้นฐานของหลักสูตร ซึ่งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาแล้วมาพัฒนาหลักสูตรและจัดทำเป็นเอกสารหลักสูตรร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้หลักการความคิดเห็นร่วมกันในการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายถึงข้อดีและข้อจำกัดต่างๆ ตามหัวข้อในเอกสารหลักสูตร

2. หลังจากจัดทำเป็นเอกสารหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวแล้ว นำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ จากนั้นปรับปรุงเอกสารหลักสูตรให้สมบูรณ์ขึ้นเพื่อนำไปประเมินคุณภาพหลักสูตร

สำหรับเอกสารหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

1. ชื่อหลักสูตร
2. ชื่อปริญญา
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ
4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
5. กำหนดการเปิดสอน
6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
7. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา
8. ระบบการศึกษา
9. ระยะเวลาการศึกษา
10. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา
11. อาจารย์ผู้สอน
12. จำนวนนักศึกษา
13. สถานที่และอุปกรณ์การสอน
14. ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้า
15. งบประมาณ
16. หลักสูตร
 - 16.1 จำนวนหน่วยกิตรวม
 - 16.2 โครงสร้างของหลักสูตร
 - 16.3 รายวิชา
 - 16.4 แผนการศึกษา
 - 16.5 การจัดการเรียนการสอน
 - 16.6 สังเขปรายวิชา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ในขั้นตอนการประเมินคุณภาพหลักสูตร ผู้วิจัยได้วางแผนดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการทำวิจัย

1. พัฒนาแบบประเมินคุณภาพหลักสูตร เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพหลักสูตร จากนั้นนำมาให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขข้อความที่ใช้ให้สมบูรณ์ ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ และสามารถนำมาใช้เก็บข้อมูลได้
2. นำแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรตามข้อ 1 และเอกสารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยวที่พัฒนาเสร็จเรียบร้อยแล้วจากขั้นตอนที่ 2 มาให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 คนทำการประเมินคุณภาพหลักสูตร
3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรในข้อ 2 มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ แล้วนำมาให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้เอกสารหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ในการนำไปใช้

การสร้างแบบประเมินคุณภาพหลักสูตร

ในการสร้างแบบประเมินคุณภาพหลักสูตร ผู้วิจัยได้ออกแบบให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพหลักสูตรใน 5 ประเด็น ดังนั้น แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 การประเมินปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- ส่วนที่ 2 การประเมินคุณลักษณะของผู้สอนและผู้เรียน
- ส่วนที่ 3 การประเมินเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอน
- ส่วนที่ 4 การประเมินการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้
- ส่วนที่ 5 การประเมินวัสดุหลักสูตรและบริบทสนับสนุนการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรที่ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินแล้วมาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการนำผลลัพธ์ของค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละข้อที่ได้จากการนำผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหารด้วยจำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ซึ่งแสดงเป็นสูตรการคำนวณดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมีค่าคะแนน ดังนี้

ข้อที่มีความเห็นว่าสอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น 1
 ข้อที่มีความเห็นว่าไม่แน่ใจ กำหนดคะแนนเป็น 0
 ข้อที่มีความเห็นว่าไม่สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น -1

ค่า IOC จะมีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง -1 โดยค่า IOC ที่มีค่า 0.5 ถึง 1 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นร่วมกันว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน แต่ถ้าน้อยกว่า 0.5 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นร่วมกันว่าข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน